

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE

INCET LA 1 SI 15 ALE FIECĂREI LUNI SI SE PLĂTEȘTE TOT-DEUNA 'NAINTI

In București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin man-
date postale.

Un an în pară 10 lei; în streinătate 50
Săptăm. luni 16 26
Trei luni 8 19

LA PARIS, ziarul se găsește de ven-
zare în numărul la kioscul No.
117, Boulevard St-Michel.

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEZĂ

Adevărul

Să te ferești, Române! de cuiu strein în casă.

V. Alexandri.

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE

Din BUCUREȘTI și JUDEȚE se pri-
mesc direct la administrație.

Din PARIS la Agenția Eiberă, C. Adam
și Agenția Havas.

Din STREINĂTATE, direct la admi-
nistrație și la toate Oficiile de
publicitate.

Anunțuri la pagina IV . . . 0,30 b. linia

III . . . 2,-- lei.

II . . . 3,-- lei.

Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMER VECHIŪ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA: Strada Nouă, 10

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDAȚIA: Strada Nouă, 10

HALA VECHITURILOR

Franta si tariful american

CRIZA din PORTUGALIA

Epidemia de angina din judetul Suceava

CAVALOTTI și CRISPI

Un politai candidat la puscarie

CRONICA TEATRALA

Evenimentele din Elvetia

NOAPTEA de CRACIUN

Bucuresti 1 Octombrie

Hala vechiturilor

Am de înregistrat astăzi un act
rușinos mai mult la activul Zgâr-
citurilor Incoronat.

Citesc în Monitorul Oficial din 22
Septembrie 1890, pagina 3259, ur-
mătoarele rânduri, cari, deși și pe
mine nu m'au mirat, totuși trebuie
să le aduc la cunoștința lectorilor
Adevărului.

MINISTERUL AGRICULTUREI
INDUSTRIEI COMERCIALULUI
și DOMENILOR

Se publică spre cunoștința generală că,
în ziua de 6 Octombrie 1890, orele 10^{1/2}
dimineață, se va ține o licitațiune pu-
blică orală în curtea șoproanelor pala-
tului regal din Capitală pentru vênza-
rea următoarelor trei trăsuri.

Un landolet, o trăsură de voiaj și
o trăsură de oraș ce nu mai sunt tre-
buitoare serviciului Curții.

Doritorii de a cumpăra aceste trăsuri
le pot vedea în curtea șoproanelor pa-
latului regal din Capitală.

Amatori, pentru a putea lua parte
la concurență, sunt datori a depune o
garanție în sumă de lei 150 în nume-
rar sau efecte publice garantate de Stat,
și care garanție se va restitui cumpără-
torului după ce va justifica cu recipisa
de plată a caseriei centrale că a răs-
pus integral prețul acestor trăsuri.
No. 44.101.—1890, Septembrie 20.

Va să zică, pe lângă lista ci-
vilă votată de Constituanta din
1866, pe lângă Domeniul Coroa-
nei votat de majoritatea slugarnică
a lui I. C. Brătianu în 1884, Re-
gele nu are mijloace de a și cum-
păra trăsuri și noi contribuabili
trebuie să le procurăm.

Ce batjocură!—Acest Neamț are
pielea obrazului foarte groasă. El
nu știe ce este rușinea.

Bine a zis Neculai Blaremburg
intr-o întrunire publică de la Or-
feii în 1887, că Carol I nu este
de cât un Shylock Incoronat.

Deși Domnitorul Cuza avea nu-
mai 66 mil galbeni, totuși legiuito-
rii noștri consutații din 1866 au
găsit de cuviință a plăti cu un
adaos de 34 mil galbeni onoarea
de a avea un Hohenzollern pe
Tronul României, și au votat pen-
tru toată durata acestei Domnii o
listă civilă de 100 mil galbeni, care
facea în lei vechi trei milioane, două
sute mil.

O lege votată de Corpurile Le-
giuitoare desființează leul vechi
și adoptă sistemul decimal. Leul
nou, care nu este de cât francul
francez, înlocuiește leul vechi.

Pentru ori-ce om cinstit, gal-
benul valorind 11 lei 75 bani, suma
de una sută mil galbeni nu poate
fi egală de cât cu un milion una
sută șapte-zeci și cinci lei noi.

Banchierul Incoronat primește
din casa Statului pe fie-care an
un milion una sută opt-zeci și cinci
mil, una sută opt-zeci și cinci lei noi.
Am rugat pe D. Menelas Ghermani
să bine-voiască a mă lămuri cu ce
drept Suveranul său primește a-
cest adaos de zece mil una sută

opt-zeci și cinci lei noi. Dar D-l
Ministru de Finance, cărui îi este
de sigur rușine de rușinea acestui
Hohenzollern, tace ca pește.

Mai mult încă: Când flagelul agiu-
lului bantuita țara, toți impiegații își
primeau lesile în bilete de bancă.
Singular Shylockul Incoronat pre-
tindea să i să numere leafa sa
în aur.

Desfid pe simpaticul nostru Vis-
tiernic să dezmință această scar-
boasă nerușinare a Zgârciturilor Inco-
ronat.

De s'ar fi mărginit lăcomia za-
rafului Carol numai la atata!—
Dar nu, în anul 1884 a cerut lui
I. C. Brătianu să i dea venitul a
două-spre-zece din cele mai fru-
moase moșii ale Statului, moșii o-
chite de mult și alese de El.

Și pentru ce? Fiind-că vitejii
noștri ostași s'au ilustrat pe câm-
piile bulgare, și pentru că lingu-
șitorii au împins slugărnicia până
a'L numi Mare Căpitan, ca și cum
El, prin înaltele Sale concepțiuni
militare, ar fi învins la Grivița, la
Plevna, la Smârdan și la Rahova.

În fine, fostul republican I. C.
Brătianu a găsit 76 de sclavi în
Cameră și 45 de ramoliți în Se-
nat pentru a depune la picioarele
Marelui Căpitan folosința asupra
suprafeței și subfeței a 12 moșii,
fără a fi supuse la vre'o dare de
cauțiune. Aceste 12 moșii nu sunt
spuse la impozite către stat.

În zadar D-nii P. Cernătescu și
N. Ionescu în Cameră și D-l V.
Maniu în Senat, au combătut lă-
comia regală, arătând că este de
inconstituțională această lege; slu-
goii din dealul Mitropoliei au vo-
tat-o la 5 Iunie 1884, ramoliții de
pe Bulevardul Academiei au vo-
tat-o la 6 Iunie 1884 și pana tre-
mura de nerăbdare în mâna Zara-
rafului Incoronat care s'a grăbit a o
sanționa la 8 Iunie 1884.

Trei zile de umilință și de ru-
șine în viața politică a fostului
conspirator I. C. Brătianu!

Am văzut, și am văzut cu feri-
cire, a zis în Cameră slugarnicul
I. C. Brătianu, că Regele El însuși,
a făcut un pas ca să devie un
moșnean român, și eu am
voit ca să devie cel d'intâi moș-
nean.

Ce rușine! ce insultă aruncată
moșnenilor români de a pune în
fruntea lor pe cel mai necinstit
zaraf, pe cel mai lacom cămătar!

Bieții moșneni!—Ei sunt inpo-
vârați cu sarcini și biruri grele,
și moșneanul lui I. C. Brătianu
nu plătește impozite către Stat,
nu plătește nici vamă nici acizi-
zuri, nu plătește transportul pe
liniile noastre ferate.

Ministerul Domeniilor plătește
iluminatul palatelor din București
și Cotroceni cu suma de 40 mil
lei noi.

Ministerul Cultelor plătește mi-
lile făcute de Regele și Regina cu
suma de 16 mil lei noi.

Primăria Capitalei plătește cu-
rățirea latrinelor din palatele regale.

Și tot nu e destul.

La 6 Octombrie se vind trăsuri
vechi ale Regelui, și imediat
Ministerul Domeniilor va cumpăra
alte noul în care vom vedea ră-
țindu-se pe nerușinatul bancher
care stă cocoțat pe Tronul Ro-
mâniei.

Veniți negustori și mesiați! Con-
curați la cumpărarea trásurilor re-
gale în Curtea Palatului transfor-
mată în Hală de Vechituri.

Alex. V. Beldimanu.

TELEGRAME

TIPPERARY, 30 Septembrie.—Tri-
bunalul a decis să judece în lipsă pe
deputații irlandezi O'Brien și Dillon
cari au fugit.

SOFIA, 30 Septembrie.—S'a încheiat
o convențiune comercială provizorie în-
tre Franța și Bulgaria pe aceleași baze
ca și convențiunea încheiată cu Germa-
nia și Anglia prin care se acordă tra-
tamentul națiunilor celei mai favorizate.

DETMOLD, 30 Septembrie.—Dieta
introducând art. 5 din legea de suc-
cesiune un amendament care prevede
numirea a două deputați ca membri ai
Regenței, ministrul a retras legea.

LONDRA, 30 Septembrie.—Congre-
sul literar internațional s'a închis. Vi-
torul congres se va întruni la Berlin
în 1891.

PARIS, 1 Octombrie.—Față cu pri-
mirea ce s'a făcut generalului de Bois-
doffre în Rusia, generalul rus Bobrikoff
a fost decorat cu marele cordon al le-
giunii de onoare.

Epidemia de Angina din judetul Suceava

Mortalitatea între copii datorită an-
ginet difteric ea ajuns să fie îngrozito-
are. În județul Suceava e așa de mare
că sate întregi au rămas fără copii ca
și în Basarabia pe timpul epidemiilor
trecute, în care s'au stins 80.000 de su-
flete în 10 ani.

Mat ales plasa Muntele din ace t ju-
deț e pustiită de o furie epidemică ne-
aștă, și comunele din Valea Bistriței
suferă mult de cât toate. Copii mici,
școlari, tineri adulți, mame de 25 ori
30 ani, oameni în vârstă chiar nu au
scăpat de cruzimea acestei boale. În co-
muna Broșteni s'a ivit epidemia din
primăvara trecută și de acolo s'a lăsat
în satele din împrejurime, în Părul-
Cârjel, Frasin, Mădeii, Haleasa, Borea,
Farcăș.

În comuna Mădeii au rămas numai
gase școlari, din care trei sunt în ag-
onie, cei-lalți au murit; douăzeci și cinci
de mame, rînd pe rînd, au venit jelind
și bocind la școală, să spue învăță-
torului că băiatul lor s'a dus pe cea-laltă
lume; în Părul-Cârjel au fost până a-
cumă peste 90 de victime; și în unele sate
angina nu mai are ce ucide; dar se
întinde asupra altora cu toată furia în
cât Borca și Farcăș sunt cele mai pus-
tite acum. Cine poate să și închipuie
groaza în care se află populația și ta-
bloul trist ce se desfășură înaintea noas-
tră. Clopoțele sună cu glasul lor sinis-
tru toată ziua, bocetul mamelor, jelind
odrasla lor pierdută, resună în fundul
vărilor din munți; un tată îngropase 5
copii, și ucuma cu capul gol, umbla
prin sat, cu inima împietrită de durere,
ne mai având o lacrimă să verse căci
isvorul era sec de mult și nu mai pu-
tea plânge, cănta să gătească înmor-
mântarea soției sale moartă de angina.

„Ce mi trebuie gospodăria mea, de-a-
cumă e'n zadar dacă mi-a luat Dum-
nezeu femeia și copiii”, zicea el și ridi-
când mâinile în sus, a exclamat cu gla-
sul lui stins și tremurător: „Doamne,
de ce nu m'at luat și pe mine!” Acest
om plângea mai amar ruina familiei
sale și jalea lui era mai adîncă de cât
plînsul lui Marius pe ruinele Cartagi-
net. Aerul de toamnă rece și umed
apasă ca o stîncă peste inima părin-
ților, toate satele sunt coprinse de spaimă,
pare că năvălesc barbarii și nimenea,
dar nimenea nu se ocupă de dînsii;
doctor de plasă nu e, doctorul de județ
nu se dînteste, prefectul zice că e în
ajunul alegerilor, înalul Consiliu sa-
nitar șade ca Brama pe tronul de aur,
iar țărani se sting, se sting sîrmanii
tot cu aceleași cuvinte pe buze: „cum
ne-o fi scris” caracteristice fatalismului
lor din naștere.

Dl Căndali, silvicultorul domeniilor
coroanei din județul Suceava, a rugat
inadins pe D. Domici ca să ia
măsură, dar a spus „că are alegeri
în curind și n'are timp”; apoi roagă
pe sub-hirurgul Bută, proodia medicului
de plasă, ca să facă un raport la Con-
siliul sanitar de la București, dar a
spus că nu este nici o epidemie. Vê-
zînd atîta nepăsare și lipsă de simți-
ment omenesc în aceste animale din spe-
cia Homo sapiens, n'a putut face alt-
ce-va de cât un raport către Adminis-
trația centrală a domeniilor Coroanei
din București, prin care roagă pe Dl
I. Calinderu să vestească pe Consiliul

sanitar despre grozava epidemie d' an-
gină difterică din plasa Muntele, jude-
țul Suceava.

În numele umanității și al patrio-
tismului, mă îndrept către acei cari mai
au încă simțimentul de om, cari mai
au un grîunte de iubire pentru popo-
rul muncitor, ca să nu lase o populație
în'reagă să se stingă, ci să ridice gla-
sul lor asupra aceluia cari stă în frun-
tea țerei și pregătesc numai alegeri, și
să i invîțe datoria cea mai sfîntă de a
îngriji de populația care se stinge.

Un sucevean.

Cavalotti și Crispi

FLORENȚA, 30 Septembrie.—La
banchetul dat D-lui Cavalotti asistați
540 de persoane. D-nii Cavalotti și Im-
briani au fost mult aplaudați la intră-
rea lor în sală. D. Cavalotti a combătut
mult discursul D lui Crispi pe care
il acuză că se contrazice; el tratează
discursul ca o diatribă. D. Imbriani a
vorbit și el.

Criza din Portugalia

Noul cabinet va fi compus ast-fel:
D. Abreu e Souza, președinte
„ Barbosa rebel
„ Coage afaceri streine
„ Antonio Candida interne
„ Mella Gouveia finanțe.
Se va lua o deciziune definitivă după
întrunirea tuturor acestor persoane.

Un politai candidat la puscarie

De mai multe ori s'a vorbit în
ziarul nostru despre destrăbălata
administrație a județului Neamțu.
Pană acum D. General Manu a
stat nemișcat și n'a voit să iea
nici o măsură pentru a scăpa acest
nenorocit județ de societatea de
exploatare, care l administrează.
Nu știm cărei împrejurări să atri-
buim indolența ministerială. De a-
ceea noi vom continua a da pe față
toate faptele ce ni se vor aduce
la cunoștință în sarcina adminis-
trației din Neamțu până ce Primul
ministru va fi silit să se deștepte
și să și încordeze toata energia
pentru a sparge gașca, ce s'a incu-
bat la Piatra.

Astăzi, ne vom sprijini pe un
act autentic în fața căruia credem
că și cel mai devotați amici ai
D-lui General Manu se vor cruci:

În orașul Piatra există un poli-
țai Ștefănescu, protejatul primaru-
lui Adamescu. Acest din urmă este
președintele unei așa zise societăți
economice, „Societatea Economică
Română din Piatra”.

Polițaiul și cu un frate al său
fac și ei parte din acea societate
și următorul act autentic va do-
vedi în ce mod acești onorabili
protejați ai președintelui zisei so-
cietăți i-au mînuit fondurile:

REGATUL ROMANIEI

Grafa

Tribunalului județului Roman

Certificat

În urmarea cererii ce mi s'a făcut de
D. G. C. B..., observându-se actele
existente la acest tribunal, din dosarul
Nr. 1449 din 1889, se constată că Ge-
orge și Vasile, frați Ștefănescu din ur-
bea Piatra sunt dați în judecată,
după deciziunile camerii de punere sub
acuză Nr. 105 din 1890 și Nr. 45
din 1890, pentru faptele de falș și
sustragere de bani în prejudiciul so-
cietății economice Române din Piatra,
care este sorocit a se judeca la 16 No-
embrie a. c.

Drept care se certifică.

p. grefier, G. T. Răileanu (L. S.)

No. 11731

1890, Septembrie 28.

În fața unui act atât de zdro-
bitor, care constată că și Camera
de punere sub acuzație—decî ul-
tima treaptă a filierei judecăto-

rești — a găsit că polițaiul Ștefă-
nescu și fratele său sunt vinovați
de falș și sustragere de bani, ce
rămâne de adăogat?

Nimic alt de cât observația că
primarul Pietrei este protectorul
acestui hoț, că alegerile comunale
sunt la ușă și că acest hoț este
polițaiul care va conduce cam-
pania electorală din Piatra, înaju-
nul intrării sale în pușcarie.

Să noteze bine generalul Manu,
că funcționarii administrativi su-
periori din județul Neamțu închid
ochii și nu iată nici o măsură con-
tra polițaiului candidat la pușcă-
rie, deși el cunoșc faptele lui.

Se pare că ei au nevoie de oa-
meni pătați pentru a și acoperi
propriile lor pete; dar întrebăm
pe D. General Manu, dacă și D-sa
crede că asemenea funcționari fac
onoare administrației sale.

Cerem imediată înlocuire a ho-
țului de polițai, care ar fi tre-
buit să fie de mult măturat îm-
preună cu toți protectorii săi.

De nu se vor lua măsuri, vom
reveni. Argus.

Francia si tariful american

LYON, 30 Septembrie.—D. Burdeau,
deputat, raportor general al bugetului,
a vorbit alegătorilor săi despre bilul
Mac-Kinley și a declarat că trebuie să
se răspundă războiului economic, decla-
rat de America, prin represalii. Francia
va sfîrși prin a recunoaște că poate rea-
liza marl economii în detrimentul Ame-
ricii, cumpărînd petrolul în Rusia și
cerealele în Austro-Ungaria.

INVETAMENTUL PRIMAR

față cu

Diversele sisteme de funcționare a institutorilor

În „Românul” de la 21 Septembrie
a apărut un memoriu, prin care dl. Nanu,
directorul școlii Nr. 3 de băieți din
Giurgiu, cere ministrului școlilor să
bine volască a-l aproba practicarea sis-
temului pe materii în școala condusă de
d-sa.

Aceasta, în alți termeni, vra să zică,
că dl. director ar dori să împărțească
cu mine și cu cei-lalți colegi obiectele
de studiu, cum se face la gimnaziu și
să nu mai fim, cum suntem azi, unul la
clasa I-a, altul la a II-a și așa mai de-
parte.

Din chipul cum a expus d-sa lucrur-
ile s'ar părea, că noi am fi fost de mai
înainte înțeleși, împărțînd aceleași ve-
deri în această chestiune. Lucrul nefind
însă așa, eu sunt șinul, să spun acum
în ce chip gîndesc, că ar trebui utilizat
institutorul în școală.

Am discutat chestia cu colegii de la
Bacău, când dl. ministru al școlilor
ne-a cerut părerea asupra ei și, încă de
atunci, am condamnat actuala sistemă
de a distribui pe institutori pe clase, și
motivele mi-au fost acestea:

Mal întâi, institutorii fiind șintuiți câte
10 și 20 de ani la o clasă, și avînd de
repetat aceleași și iar aceleași materii
în fie-care an, cei mai mulți dintre ei se
desgustă, perd orice căldură în prele-
geri și lasă pe elev să imprumute din
carte cea mai mare parte, dacă nu chiar
toate cunoștințele, cu care ieso din
școală.

Cum vedeți, din singurul acest fapt
isvorăsc rele și pentru institutori și pen-
tru școlari. Pentru institutori, căci ei ne-
fiind prin nimic în pinși ca să citească,
mulți rămân incapoiați pe terenul cultural;
pentru ele-i, căci ei el trecînd prin mîna
unor ast-fel de dascăli, ies din școală reu
preparați și cu un capital de cunoștință,
din care nu pot trage nici un folos prac-
tic în viață.

Mal este apoi și alt-ceva. În fie-care
an populația claselor se premeneste, deci
în fie-care an institutorul se găsește în fața
unor copii necunoscuți lui și pe cari tre-
buie neapărat să-i studieze, spre a le cu-
noaște toate însușirile lor sufletesci, pecu-
cum și care este capitalul intelectual
cu care vine din casa cea-laltă.—Ei
bine, studiul acesta ține 2 și chiar 3 luni
și fără de el nu putem face un pas în
instrucție. Smulgeți un pomîșor dintr-o

școală și dați-l unul grădinar să-l planteze și să-l cultive. Vă întreb: putea-va el să facă ceva cu dînsul, dacă nu-l va cunoaște soțul și celelalte însușiri proprii ale lui?

Evident că nu!
Lucrul se petrece exact așa și cu copiii. Trebuie, ca mai înainte de a începe să-l cultivăm, să căutăm a-l cunoaște bine cine sunt.—Nu-l dascăl și nu-l om cu oare-care cultură care să nu știe recomandăția pedagogică, de a merge cu școlarii de la cunoscut la necunoscut.—

Ei bine, pentru ca să vedem noi dascălii, ce-l este și ce nu-l este școlarul cunoscut, avem nevoie de timp și acest timp scâzut din anul școlar. face să se împuțineze simțitor timpul destinat pentru învățatură. Deci încă o pagubă pentru școlari.

Aș găsi multe de spus pe socoteala acestui sistem, dar trebuie să țin seamă de spațiul restrâns de care dispun. Nu pot trece cu toate acestea mai departe, fără să amintesc măcar în treacăt, certurile și dușmănia, ce se provoacă între institutorii prin chipul cum autoritatea școlară face promovările de o la clasă la alta și fără ca să nu pun înainte și a-cusările reciproce, ce și fac dascălii, când o lipsă de progres se constată într-o clasă oare-care.—Nu o dată am văzut re-poșându-se institutorului de clasa III-a de exemplu, dacă elevii din a IV-a, din cauza lenii și incapacității institutorului acestei clase, au fost găsiți înapoiați în învățatură.

De multe ori se întâmplă încă ca și institutorul de la o clasă mai superioară, de și bun și muncitor, să nu se poată distinge, ba să treacă chiar de rău dascăl, din cauză că cel din urma sa, lenșor și incapabil, îl promovează elevii rău preparați.—Eu cunosc un cas unde un bun și foarte activ institutor de clasa IV-a a căpătat observații din partea unui inspector, pentru că la începutul lunii Noiembrie nu intrase încă cu copiii în materia clasei sale. Și cauza era că elevii fiind rău preparați de cel de la a III-a, institutorul de clasa IV-a întrebându-se cele două luni și jumătate spre a-l aduce la nivelul de cunoștințe cese cer pentru această clasă. Întrebați de inspector de materiile clasei IV, elevii, firesc, nu răspundeau nimic și când institutorul, apucat de scurt, se scuza că a trebuit să facă mai întâi materia clasei a III-a, elevii prin răspunsurile lor asupra materiei acelei clase făceau pe inspector să creadă, că cel de la clasa a IV-a nu și-a făcut datoria.—Notați încă, că domnul de la a III-a, din motive politice, fusese promovată la o altă școală de clasa a IV și director.

Unde era deci vinovatul și cine suferia mustrări în locu-l și ce te poate indigna și descuraja mult de cât când vezi că adevăratul culpabil stă la adăpost; iar tu, care știi, că și-ai făcut datoria, primești mustrări în locu-l.

Despre neajunsuri ca acele citate în memoriul d-lui Nanu, și înaintea d-sale de alții, cum că nici copii, după ce trec dintr-o clasă, nu mai dau tot respectul datorit învățătorilor din urmă, precum și despre deosebirea ce o fac oamenii între un institutor de clasa IV-a și unul de I-a nici nu mai vorbesc, căci destul de mari sunt relele ce am expus mai sus și destul de păgubitoare școlii și societății pentru a ne face să ne gândim la chipul prin care, cu un moment mai înainte, vom putea scăpa de ele.

Să scăpăm, dar cum?
S-au propus până acum mai multe mijloace și de și discuție întinsă s-a făcut asupra lor, păreri au rămas încă împărțite. Și sistemul specializării pe materii și rotația ascendentă și cea descendentă au sprijinitorii lor. Care dar e cea mai bună și care se va impune mai la urmă?

Să discutăm.
Vin mai întâi la cel ce dorește specializarea pe materii.

Ce zice D-lor?

Zic, că dacă sistemul preconizat de D-lor s'ar aplica, toți institutorii ar deveni egali și deopotrivă răspunzători pentru progresul realizat în școală. Elevii și părinții l-ar respecta deopotrivă și, mai presus de toate, că dascălii devenind stăpâni pe materia ce din dragoste sau din aplecare naturală și-au ales, ar putea da și copiilor cunoștințe mai sigure, mai multe și mai bine legate între ele. Disciplina ar fi și ea mai bine păzită, căci dacă unul dintre institutorii n'ar ști cum s'o țină, ar veni altul, care ar face pe copii să păzească ordinea în toate. Și în fine, că am obișnuit pe copii să aibă mai mulți învățători de o dată și atunci nu s'ar mai întempla cea-ce partizanii specializării pe materii zic că se întempla azi, că copil dezertează cu sutele (?) din clasa I gimnazială, unde pentru întâia oară dau de mai mulți învățători.

Toate bune și frumoase. De cât, aș întreba pe D-nii cari sprijin acest sistem: au studiat D-lor îndeajuns firea unui copil de clasa I primară și o cunosc bine, când susțin că poate să se deprindă și să facă față cererilor celor 4 învățători cu cari vor să-l punem în contact din prima zi a intrării lui în școală? Eu din experiență știu, că unul, cum este azi, și de abia reușește să deprindă pe copil cu școlaa și pentru aceasta îl trebuie 2—3 luni.

C. V. Ficșinescu
Institutor în Giurgiu.

Cronica Teatrală

Deschiderea stagiunii: *Fântâna Blanduziei* — *Peneg Curcanul*. — *Barbu Lăutarul* — *La Moartea poetului*.

Sâmbătă seara s'a deschis stagiunea teatrului și prima reprezentațiune a fost consacrată sărbătorii numelui și amintirii marelui Alexandri, a cântătorului neîntrecut în felul său, și a celui care împreună cu Negri și Millo a pus temelia teatrului în țara românească, și a desfășurat apoi o muncă neobosită pentru susținerea și propagarea edificiului, ridicat cu atât mai multă greutate, cu cât mai anevoie erau de pășit și de înfruntat nenumeratele piedeci.

Fântâna Blanduziei, *Peneg Curcanul* *Barbu Lăutarul* și *La Mormintul poetului* o apologie în versuri de *Ascanio*, alcătuită programa reprezentațiunii de sâmbătă seara.

Spectacolul se începe cu *Fântâna Blanduziei*.

Să spun câte-va cuvinte de interpretare.

Încep cu *Nottara*, care în *Orațiu* ne-a fermecat cu fermecătorul talent, și o nouă dovă dă avut-o toți despre înălțimea la care a ajuns iubitul artist, înălțime la care un altul ca s'o mai atingă, până acum nu-l vedem.

D. Manolescu în *Galla* și D-na Romanescu în *Geta* au fost bine, dar puteau să fie și mai bine.

Cer iertare D-nei Romanescu și 'mi permit ca 'i face o observație: Ce sunt bețele și vătăturile acelea exagerate pe cari le scoate... durerea și suferința, trebesc numai de cât s'iberate, ca să vadă lumea că sunt simțite? Numai la mahala se crede că până nu s'o boci și nu i s'o auzi bocetul la distanță de un chilometru nu suferă cine va, cise prefăce, dacă își plânge durerea mai domol.

Nu-l frumos, D-nă Romanescu, — și sfortarea asta strică și pieptului, după alte toate.

D-na Velner a fost bine în *Neera*, și *Iulian*, în *Posthumus*, neîntrecut de bine, ca ori și când.

Cel-l'alți toți au dovedit că și-au priceput cum trebuie rolurile, și citez pe *Brezeanu*, care a fost cât se poate de firesc și hazliu, în hazliul rol al lui *Gluto*.

După *Fântâna Blanduziei* spectacolul se continuă cu *Barbu Lăutarul*. Ieșirea lui *Millo* pe scenă e salutată cu întreită salve de aplauze.

Neîntrecutul artist, acela care s'a ridicat la atâta înălțime și gloria teatrului românesc a fost, de și apăsător de a-dânci bătăniețe care 'i-au lăsat urme ce nu se pot șterge, ne-a stăpănit gândul și simțirea în acele câte-va minute cât timp el, nemuritorul *Barbu*, ne povestește de prin zilele cele bune, de prin vremurile vechi, și când ori și care gin dea și simțea românește, și când pe tot coprnul țerei de la palat până la colibă, din curtea casei domnești și până la hora din tinda casei țeranului nu reșuna locul de cât de cântecul românesc.

Millo a secerat aplauze, și publicul de cind ori l'a rechemat.

Apoi, D. Grigore Manolescu, un curcan în toată regula. recită *Peneg Curcanul*, acest cap d'operă al lui *Alecsandri*, în care frumusețea versului, simțirea puternică, gândirea înaltă, merg într'un pas pentru a ne da cea mai frumoasă și cea mai mișcătoare istorisiră.

Dacă D. Manolescu a fost cât se poate de bine la port și la întâișare, nu tot așa a știut să fie în povestirea zil-lor ce le-a străbătut de la plecarea din *Vaslui* până la întoarcerea de la acea luptă cruntă și turbată.

Chiar prietenii ai D-sale au recunoscut că începutul istorisirii îl face așa de repede, așa găfind, ca și cum par'că ar fi dat cu nasul de Turci chiar de la eșirea din marginea *Vasluiului* și hait 'i s'ar fi și înhațat la luptă 'cu ei! Acolo unde d-sa e mai bine, e în partea finală, în partea recitativă puternică, unde glasul tună. Acolo a tunat D. Manolescu, de par'că... se prăvălea galeria.

Dar ajunge numai atâta? Nu!

La *mormintul poetului*, apologia lui *Ascanio* (*Dumitru Olănescu*) e o frumoasă plângere, și citind-o, ne mișcă în adăvăr.

Ca decor, teatru reprezintă grădina din *Miroești*, la dreapta se vede veranda casei poetului, în fund se zărește lunea *Miroeștilor* și *Siretul*, la stânga copacii și atel-, grădini... *Mormintul* de iarbă cu flori poartă un monument înfășurând ca parte principală bustul poetului... Împrejur copacii, sălcii pletoase, flori... E noapte lună.

La ridicarea cortinei se vede *Euterpe* (muza poeziei) cu përlul displesit și în mână cu o liră cu coardele rupte, plângând pierderea poetului, căruia neînchipuit de îndrăgita și neînchipuit de drag 'i a fost. Vine apoi *Melpomene* (tragedia) de și 'i întovărășește durerea, plâng amândouă pe acela care atâta gol le lasă în inima și gândirea lor. D-na Romanescu joacă pe *Euterpe* și D-na Velner pe *Melpomene*; E bine D-sa.

Se ridică apoi cortina și se ved pe o înălțime cu cunună și fol de stejar și de lauri în mână, artiștii Teatrului Național reprezentând pe diferitele personaje din piesețele lui *Alexandri*.

D-na Ciupagea e o mostră de muză

care fiind-că nu poate răni și da cu cutitul, miorlăste... dar, pustiul!

Când *Clio* (*Istoria*) se adresează muzelor, zicându-le:

Iar mândrul răsărit de soare
O muze sfinte cu b'ând grai
Să face pe al Moldovei plai
Să crească floare lângă floare!

coboară toți de pe munte aruncând flori și depunând coroane pe mormânt. Pășesc toți, în frunte cu bătâra și desăvârșita artistă *Frosa Popescu*. Iar muzica în surdină întonă *Hora Unirei*.

Nu pot sfârși fără a recunoaște că D. Romeo Gerolamo, pictorul teatrului, a reușit pe deplin în decoruri. — și nu pot de cât să-l felicit.

C. B. S.

Evenimentele din Elvetia

BERNE, 30 Septembrie.—Cele două Camere au fost închise.—Președintele Consiliului Național, dl. Suter, vorbind de noul tratat de domiciliu încheiat cu Germania, a zis că acest tratat a pus capăt într'un mod corect la un diferend în care Elvetia și-a menținut dreptul său și a știut să și-l facă datoria.

Consiliul federal a invitat pe comisarul său din Tessin să predea guvernului cantonal direcțiunea afacerilor, ce mult pină la 14 Octombrie; —el își rezervă însă toate deciziunile pe care Consiliul Federal le va crede ca oportune; atribuțiile Comisarului au fost hotărâte cu de amănuntul.

Consiliul federal a convocat pentru 16 Octombrie pe reprezentanții celor două partide din Tessin; dacă deliberările rămân fără rezultat consiliul va convoca atunci adunarea federală.

Intrunirile populare sunt oprite în Tessin.—Consiliul a blamat cu multă asprime conduita comitetului liberal al Cantonului.

El a declarat că la nevoie va pedepsi cu multă rigoare.

O intrunire publică ce trebuia să se facă la *Bellinzona* o fost oprită de armată.—O intrunire privată a protestat contra reintegrării fostului guvern.

LONDRA, 30 Septembrie.—D-l *Castioni*, acuzat că a împușcat pe d-l *Rossi*, consilier de Stat în Tessin, s'a înfășurat înaintea Tribunalului; apărătorul său a ridicat excepțiunea de crimă politică; el a mai adaus că va proba cu martori că *Castioni* n'a tras asupra lui *Rossi*.

Informațiuni

La prânzul oficial ce s'a dat la *Pitești*, Regele a avut în dreapta Sa pe D. I. C. Brătianu, în stânga Sa pe *Principete Ferdinand*. Aceasta a făcut senzațiune. Mulți vîd în preferința acordată lui *Ion Brătianu*, un avertisment dat conservatorilor spre a se uni.

Atragem atențiunea ministrului de interne și a consiliului sanitar superior asupra disperării ce a cuprins pe locuitorii din județul *Suceava*, de când angina difterică bântue cu furie acest nenorocit județ.

Luni vom publica un articol amănunțit asupra acestei nenorociri.

Cu numărul de azi începem publicarea unui studii foarte interesant asupra: *Învățămintului primar față cu diversele sisteme de funcționare a institutorilor*.

Studiul e datorit D-lui C. V. *Ficșinescu*, institutor din *Giurgiu*.

Asupra mișcării ce câți-va conductori și vizitii de la tramvay organizaseră și despre care am vorbit la alaltă-eri, trebuie să adăugăm că D. Webb, directorul, lipsește și că dacă lucrurile s'au sfârșit cu bine totul se datorește D-lui *Popper*, locțiitorul său, care la intrunirea d'aseară a citit în auzul tuturor petițiunea adresată direcțiunii de către conductori și vizitii, (majoritatea iscăind, fiind amenințați de cei-l'alți turburători) acordându-le aproape tot ce au cerut, cu rezerva unui paragraf pentru care aștepta ordine de la *Londra*, unde este sediul societății.

Correspondentul nostru din *Caracal* ne scrie că *Marțea* trecută, bulgarul *Gheorghe Bitolian*, împreună cu soția și copiii, au torturat în modul cel mai sălbatec pe un comerciant român din localitate, lovindu-l cu pietre și cu cuțite.

Poliția intervenind, de abia l'a putut scăpa pe nenorocitul comerciant din mâinile sălbatecilor bul-

garî. Pacientul a fost dus la spital și starea e foarte gravă.

Cearța—sau mai bine zis motivul pentru care 'i-au căutat cearța—e o datorie de un leu.

În ziua de 7 Octombrie, la orele 10 dimineața, va avea loc sfințirea bisericii din cătunul *Progresul*, comuna *Dudești*, plasa *Dâmbovița*, județul *Ilfov* (șoseaua *Giurgiu*).

Epitropia acestei biserici invită pe evlavioși la ceremonia sfințirii.

Un număr de studenți ai Facultății de litere roaga pe colegii lor să se întrunească astă-seară la 8 ore în localul societății *Unirea* (calea *Victoriei*, casa *Lahovari*) spre a se constătuți în privința numărului d-lui *Șaieanu* la catedra de istorie și demisiunii d-lui *Urechia*.

Din *Galați* ni se scrie că: Școala primară cea nouă de fete, clădită din fondul soților *Dracos*, și pe locul oferit de ei, s'a inaugurat cu mare pompă.

După dorința donatorilor, școala poartă numele de: școala *Elena Doamna*.

Această școală este înzestrată cu materialul didactic cel mai perfecționat.

Localul este atât de mare, în cât se poate zice că este una din podoabele *Galațului*.

O bandă de țigani, în număr de 12, a făcut zilele trecute o spargere în comuna *Dridu*, furând mai multe lucruri.

Primarul comunei *Dridu* luându-se, cu mai mulți săteni în goana țiganilor, i'a ajuns în comuna *Borănești* din județul *Ialomița*; aci s'a început o luptă între săteni și țigani, și în luptă primarul a fost rănit așa de rău că a trebuit să fie dus la spital.

O parte din țigani au fugit, însă nouă din ei au fost prinși; subprefectul și toate autoritățile locale sunt în urmărire a faptuitorilor și se speră a fi prinși în curând.

Ministerul de Interne a înaintat actele necesare ministerului de justiție, spre a se da în judecată birjarul rus *Carpov*, care a permis mutilarea fiului său; de asemenea consiliul de miniștri a decis, după raportul prefectului poliției capitalei, să dea în judecată și pe fiul lui *Carpov*, care s'a lăsat a fi castrat.

Domnul *Tudor Rădulescu*, seceretarul *Camerei de Comerț*, va fi numit membru în comisiunea de tarife.

Il vor lăsa oare colectivității să primească această slujbă?

Afîm că Ministerul de Interne va destitui pe directorul arestului preventiv din *Ploești*, care prin neglijența sa a lăsat să evadeze cei trei arestați.

Ministerul domeniilor a decis să scoată la licitație spre a da în exploatare toate carierele de piatră din *Dobrogea* și din *Muntenia*.

Domnul *Economu*, comisar pe lângă prefectura poliției capitalei, a fost numit sub-prefect la plasa *Sabarul*, în locul d-lui *Grecescu* trecut în altă funcție.

A apărut o mică fasciculă intitulată „*Răspuns la atacurile repetate de d. Dr. Grigorescu, privitoare la un act medico-legal de D-rii V. Babeș și Petrimi-Galați*”. Scrierea este pe cât de interesantă, pe atât de instructivă; tot de o dată această fasciculă constituie și un act manifest ce probează cum știința și adevărul văzându-se meschin a-facate, trebuie să sufere și să se svârcolească câte o dată.

D-rii *Babeș* și *Petrini*, spre a da raportul lor mai mare autoritate, au apelat la judecata decanului de la facultatea de medicină din *Paris* d. *Brouardel*, și a profesorului din *Viena*, d. *Ludwin*, cari amândoi bosași pe cunoștințele și autoritatea

lor, sprijinesc și aprobă fără rezerva procedeu științific urmat de acești domni și vestejesc demersul d-lui *Grigorescu*.

Recomandăm această fasciculă instructivă, atât parchetului, cât și d-lor studenți în medicină.

Ni se scrie din *Ploești* că un evreu d'acolo, gras la pungă, a făcut *Marțea* trecută un mare praznic cu ocazia inaugurării caselor sale, la care a invitat toată elita evreiască locală și a pus să se oficieze un serviciu religios de către cantorul templului coral.

Când a început clădirea acelor case, a chemat un preot creștin d'a făcut o sfeștăne.

Ce caraghiosic!

Sâmbătă la ora 4 p. m. D. *Slăvescu* din *Teleorman* pe când se ducea să comande un dric pentru înmormântarea ficei sale, a fost lovit de un atac de apoplexie în trăsură. Moartea a fost instantanee.

Corpul nefericitului *Slăvescu* a fost transportat la spitalul *Coțlea*.

Știri Telegrafice

BE LRAD 28, Septembrie. — Ministerul Turciei a propus guvernului sârbesc să reguleze în bună înțelegere incidentul provocat de „*Albanzii*” cari au violat frontierele. S'a hotărât în comun acord ca Serbia să stabilească pe frontieră un cordon de trupe.

BUDA-PESTA 28, Septembrie. — După „*Nemzet*” negocierile privitoare la importul porcelor sârbi s'au terminat.

ORAN, 29 Septembrie. — Consiliul general al departamentului a decis să sprijine proiectul drumului de fer trans-saharian.

NANCY, 29 Septembrie. — Fostul ofițer *Bonnet*, acuzat de spionaj, a fost condamnat la 5 ani de închisoare și 5000 de franci amendă.

BERNE, 29 Septembrie. — Consiliul național a adoptat tariful vamal cu 74 voturi contra 14; azi se închide adunarea.

PARIS, 29 Septembrie. — D. *Ribot*, ministrul afacerilor streine, va prezenta Camerei un raport asupra situațiunii din *Tunis*. *Guarzi* forestieri și *guarzi* de frontiere din teritoriul *Belfort* au fost înarmați cu puști *Lebel*.

ALGER, 29 Septembrie. — Escadra engleză a plecat la *Gibraltar*.

PETERSBURG, 29 Septembrie. — „*Novoie Wremia*” află că s'a decis construcția drumului de fier în *Siberia*. Această construcție se va face cu cheltuiala Statului și că va începe în curând. Ziarul în chestiune arată importanța comercială și strategică a acestei linii și crede că construcția sa va strânge legăturile dintre Rusia și Statele-Unite din America.

HENRI L'AVEDAN

Noapte de Crăciun

Era în noaptea de Crăciun, cam pe la miezul nopții, într'un cartier ticălos și depărtat din frumosul *Paris*.

Zăpada cădea, se cobora cu mândrie, tăcută, încăpătănată, și învelitorile caselor, pământul, cât se vedea cu ochii, se vedea albe, o albeață de spital, lin și tăcut și moartă. Împrejurul gabenilor felinare fulgi, groși și grei, fluturau ca și cum se codeau să se pue jos, se izbeau, pe urmă se grămădeau fără șmopot pe pământ; și era un frig așa de aspru, un frig pneumatic și așa de nemășcat în cât nu 'i mai ținea.

În cazul acesta, negreșit, ningeă pretutindeni, în toată Franța și chiar în toată *Englanta* și poate chiar... pentru ce nu?... în *Italia*. Da, fără îndoială, în mil de case, la sute și mi de ferestre, erau sute și mi de copii, abia deșteptați, implicându-se în tînga lor cămășe de noapte, cu carnea caldă încă de visul lor dîntăit, copii cari nu erau de plîns, și pe cari femei tinere ferocite, încă placute, îi ridică în brațe ca să le arate prin geamuri neaș frumoasa, neaș Crăciunului, neaș cu jucării și *Christmași*, acea mană minunată a leșne-creștorilor noștri aal d'întai, care nu cade de cât o singură dată.

Și iar tot în ceasul acesta, pretutindeni, multe risete în odaie! multe pahare pline, multe oșpețe bogate sub nobie tavane! Și câți brazi—adevărați sau artificiali—împrejurul carora valsau nebuneste rîndul câte coșe de fetițe legate cu o panglică albastră! câte guirgăse scorbite de băeșii! câte bonete de bunic!.. Lumină de lumină! roșcate, parfum de pâine prăjită, bucurie de taciuni, veselia sufletelor native!.. Ah! cum petreceau oamenii în noaptea aceea însuși pe când afară ploa poetică și domoala zăpadă, alba ca puful lebădeii, alba ca un lăptoiu, alba ca ciorapii de mătase al *Papei*.

Însă zidurile erau foarte groase, și foarte groase erau și ușile și ferestrele închise ale caselor în strada din cartierul ticălos și depărtat, fiind-că nici un eocul de bucurie Crăciunului nu răsuna acolo. Casele păreau nelocuite; nici o lumină nu se zărea prin geamuri, nici un fum nu se înălța din coșurile negre, ca și cum în strada aceea oamenii nu erau destul de bogăți ca să revină la gura sobei. Și în strada aceasta, pustie de la un șap la cel-l'alt, nu erau deosebite de ce două persoane, două persoane cari se opriseră în loc, în picioare, două femei.

Una, nemisecată și țepănată, ca și o statuă a *Frigului*, sta rezimată cu spatele de o poartă vopsită roșu. Cu fața galbenă și cu trăsăturile fixe, cu capul gol, îmbrăcată cu pușin ca o săracă ce era, străgura cu drag pe piept o grămăjue de zîdrițe care ghibocă ca sunt un copil amorfic, și cu picioarele în zăpadă, cu frunța sub neaș, cu mâinile goale, aștepta. Ce?... pomana pe care să o

aruncă cei din urmă trecători, un ban de cinci de lei, unu de dincolo, o pomană de batjocură care nu' nici măcar o lipsă pentru cel care o aruncă cu părere de rău, în fugă.

Însă în seara aceea nu trecea nimeni, sau cel puțin cel care trecea nu băga mâna în buzunar. Erau săi inimi rele sau oameni cari nu aveau monedă. Cel mai mult însă treceau pe lângă dnăsa fără chiar să bage de seamă, așa de mult se văra ea în umbră ca și cum i-ar fi fost rușine. Și vedeau de drum înainte, fără să vadă nimic, pindu-și papucii în gândul lor, aprinzându-și lampa... Și nenorocita sta tot în locul acela, mândră și înghețată.

A doua femeie se preumbla pe trotuarul din față. În loc să se ascundă, din potrivă, dorea foarte mult să fie văzută. La fiecare întorsătură asvârlă cu piciorul în rochie care mătura și ridica zăpada împrejurul ei în vârtej, și de și era îmbrăcată slab ca o sâracă ce era și ea, cu toate acestea era nu știu ce provocare în purtarea ei și chiar în chipul cum manevra o umbrelă veche crăpată.

Cum zărea pe câte unu se punea în mijlocul trotuarului, chiar în locul pe unde trebuia omul să treacă negreșit, și când s'apropia de ea, dar aproape de tot, atunci numai, apăsându-se cu oare-care afabilitate, îi șoptea în ureche: oh! mă! nimic... numai două ori trei vorbe.

Aceste două-trei vorbe erau, negreșit foarte ciudate, fiindcă produceau asupra trecătorilor — v-am spus că femeia vorbea numai bărbăților? — impresii în cele mai neașteptate. Unii răspundeau: nu, cu liniște; înlocuiau ca niște magistrați cari ar fi siguri de sine; alții zâmbeau și nu ziceau nici o vorbă. Unii zicea: „Nu astă seară... Altă dată...”. Alții se indignau peste măsură. Unii, tragici și muți, se mulțumeau să întinză mâna lor mănșată ca să înlăture parca un șarpe sau altă grozăvie. Cu un cuvânt, nimeni nu se oprea, chiar după ce auzea cele două-trei vorbe. O mal spus: toți erau săi inimi rele sau n'aveau monedă. Și nenorocita se plimba mereu pe trotuar.

Cesurile treceau și se cunoștea mersul lor după bătaia ceasornicilor de la biserică. Trecu un popă — un bătrân care pierse subit părul lui mare în trei colțuri — însă slujise oțărnia, și se ruga încă singur mergând și nu zări nici o sâracă cu copilul nici pe păcătoasa după trotuar sub umbrela ei crăpată. O tăcere cumplită îngrozea acum lunga stradă.

Atunci femeia publică trecu șoseaua încoace, s'apropie de cerșetore și timp de câteva secunde nu vorbiri. Sărăcia lor respectivă le zdrobea. În sfârșit cea cu umbrela zise:

— Nu poți să rămâi aci, doamnă!
Și fiindcă cea-laltă nu răspundea, asta' zise: „Nu'ți nici un folos ca să te expui astfel, mai cu seamă cu un copil!”

Cerșetore, când dauz vorbele acestea, lăsa ochii în jos pe grămadă de zdrențe din brațe și zise cu o voce foarte dulce:

— „E obișnuit! Ș'apoi, copii mici au multă căldură... Nu sint ca noi.”

— Din cartierul acesta ești?

— Nu, nu sunt de nicăieri.

— Vino cu mine! porunci femeia pu blică.

— Nu încă.

— Va să zică îți place să rămâi?

— Da.

— Dar n'o să mai treacă nimeni acum... Ascultă-mă pe mine!... Întreună eu străda... Acum toți sunt în cubul lor.

Cerșetore însă nu voia să plece. „Cine știe? Câte-odată vine tirziul de tot! Ilei! doamnă! viața'! viața'!”

— Așa e, doamnă, viața' o mîhnire pe care ne-o fac părinții noștri! zise femeia cu umbrela.

Începură să vorbească de trecut. Schimbarea impresiilor din copilăria lor care se potrivira întocmai, își povestiră o istorie foarte veche... femei bătute de bărbați beți în căsute unde uscau rufe, școala, întâia grădiniță, mai târziu câte-va bucurii... nu mari... dar dulci... amintiri de primăverii pe dealul Montmartre... călusele de lemn cari le învireau pe când erau de 20 de ani, cu risul pe buze și cu fl area pe piept. Și pe urmă... și pe urmă... Și vorbeau mereu, tare în stradă pustie.

Însă femeia cu umbrela tăcu de o dată și, după ce trase cu urechia, uitându-se prin orbitoarea zăpadă:

— Ascultă? parcă vine cineva...

Abia isprăvi ea de zis vorbele acestea și pe trotuarul din față se ivi o formă.

Dupe cum umbra, forma era a unui domn bătrân, înbrăcat cu o blană mare, cu gâtul aprădat de o basma de mătase albă. Femeia cu umbrela se și apropiase de providențialul bătrân și i vorbea. Tot acele două-trei vorbe misterioase! Negreșit că ea le comenta și le desvolta fiindcă forma le asculta cu răbdare, dar mai mult cu un aer de interes viu, așa că femeia în cele din urmă îl luă de braț și cotiră amîndoi pe strada cealaltă.

Săraca, rămînd singură, dupe un sfert de ceas desăcui bocceaua care acoperea copilășul. El apărău cu fața lui albă și rosie deschise ochii, pîșcat de frigul aspru, și se desțepi de tot, țîpînd de bucurie. Bătea din mâini, ridea. Vrea să prinză zăpada cu mânușitele lui.

Atunci muma îl sărută cu foc și i zise:

— Trebuie să plecăm, puile.

Copilașul scutură din cap, părînd că i de aceeași părere. Plecară dar și el.

La ceasornicile bisericilor bătău o jumătate.

De odată, din fundul străzii se ivește o femeie care fuge de suflă cu greu. Păcătoasa — fiindcă era ea — se opri în dreptul porții vopsită roșu. Însă când văzu locul părăsit, locul gol pe care zăpada nu avusese încă vreme să-l acopere, îndată ce pricepu că cerșetore și copilul ei nu mai erau acolo, că plecaseră, că nu mai putea spera să'i găsească, pe când ea lucra pentru dănsii și că nu putea să aibă bucuria că a făcut pomană... Ah! un fior rece o scutură, scăpă umbrela din mână, și, deschizînd mîna în care strălucă un napoleon, asvirii banul acesta de aur care nu' mai făcea plăcere, se simți așa de intristată, dar așa de intristată... în căt' isbucni în plîns.

I. S. Sp.

Ciocnirea de la Șerbești

Dăm aci, după Galați, detalii asupra ciocnirii trenurilor de la Șerbești. Vineri dimineața la orele 6, trenul de persoane ce pleca de la Șerbești spre Barboși, s'a ciocnit cu 2 mașini ce au plecat din Barboși, în curba de la Șerbești la trecerea unui pod. Din această ciocnire de trenuri pasageri n'au suferit nici un accident, afară numai de frînărul Cefeanu Mihail, care căzînd de pe un vagon a fost contuzionat la piept

asa de grav că transportat fiind la spitalul local a încetat imediat din viață; un altul mal puțin nenorocit a fost un mașinist care a căpătat o mică contuziune la o mână, dar fără nici un pericol.

Doi vagoane cu mărfuri care erau atașate la trenul de persoane au fost sfărâmate, risipind grân și uleiul mineral ce era în ele. Pagubele mărfurilor risipite sunt evaluate la 1000 lei, afară de costul vagoanelor. Mărfurile precum și vagoanele sfărâmate erau asigurate la Societatea Dacia-România. Asemenea o mașină a fost stricată.

Această ciocnire a provenit din cauza amplotatului de mișcare Polak, un vechiu funcționar la căile ferate, care a dat drumul mașinilor, fără a înștiința stația Șerbești, și a telegrafistului Petrov Miron care n'a consultat pe amplotatul de mișcare când a telegrafiat stației Șerbești că calea e liberă, spre a pleca trenul de persoane de acolo.

Inspectoratul local a luat imediat cuvenitele măsuri, suspendînd pe funcționarii vinovați și dându-i în același timp pe mâna parchetului.

În trenul de pasageri erau Mme Navile născută Catargi, d-l Tatușkeski student, și mai mulți comercianți de vinuri. Mai toți pasagerii au venit pe jos la Galați.

Cuția cu scrisori

Un răspuns

În Nr. 629 de la 27 Septembrie se da o informațiune relativă la chemarea mea în judecată de către D-l Mendonidi fostul delegat al Congresului studenților, pentru că l'am acuzat că ar fi sustras din produsul serbărei de la Opler suma de 51 fr. Dacă această informațiune s'ar fi mărginit la atât n'aș fi avut nimic de zis; dar, comentariile care o însoțesc sunt atât de malițioase, în cât mă simt silit a răspunde, spre a se cunoaște de toți adevărul.

Se zice între altele că e regretabil cum eu fac acuzații de necorecțiune și nu mă gândesc că aceste acuzații cad asupra comitetului presei, care în tot-d'a-una a dat sprijin studenților.

Aș vrea să văd și eu de unde rezultă că eu acuz comitetul presei? Dacă acesta a încheiat socoteli definitive și le a dat d-lui Mendonidi, după cum spune informatorul, a trebuit mai întâi ca d-l Mendonidi să i dea țifrele încasărilor făcute de d-sa, și dacă aceste țifre n'au fost exacte — după cum s'a și constatat de comisiunea de verificare — ce e vinovat comitetul presei?

Deci denunțul meu viza pe d-l Mendonidi singur și nici de cum, după cum voește d-lui a face să se pară, pe acel ce a dat în tot-d'a-una concursul lor studenților. Dar se vede că d-l Mendonide își inchipea că, amestecînd pe jurnaliști în această chestiune, va atrage ura lor asupra mea și își va ușura pozițiunea d-sale, iar pe de altă parte luându-și aerul de apărător va căpăta simpatia acelor, despre care în întrunirea studenților de la 27 curent — numind pe mal mulți delegați ai ziarelor, zicea: „Acești domni în loc să se poarte ca în viața, și-au permis a face politică compromițîndu-ne congresul și dacă planează acuzațiunile asupra studenților pentru scandalurile întăplate, aceasta se datorește tot acestor domni!”

Se mai spune în acea informațiune că există un proces verbal scris și semnat de mine, din care reiese nu numai că Dl. Mendonidi a fost corect, dar chiar că: *cine sapă groapa altuia cade el într'ansa.*

Există într'adevăr un proces verbal, care însă e făcut în fața D-lor Mendonidi și Ivașcu și semnat de mine și de D-nii Ghergiu și Carnab. Acest proces verbal nu numai că nu probează corecțiunea D-lui Mendonidi, dar chiar pledează în contra D-lui prin faptul că suma înscrisă pe el și care a fost numărată de casierul jocului, Dl. Carnab nu concordă cu suma trecută în conturi de Dl. Mendonidi.

Cât privește aluziunea făcută prin verbul „cine sapă groapa altuia cade el într'ansa” după cum am afirmat chiar de la Dl. Mendonidi, e bazată pe o eroare de la 10 lei ce aș fi făcut eu în scădere pe acest proces-verbal. Această eroare — dacă există — nu se poate presupune a fi fost intenționată, — după cum afirmă Dl. Mendonide, — pentru următoarele motive: 1) ea ar privi pe toți cei ce au semnat procesul verbal, precum și pe cei ce au fost față și au luat socoteala după el, deci și pe Dl. Mendonide; 2) Care ar fi fost interesul meu când încasator n'am fost eu ci Dl. Carnab, despre a cărui cinste și corecțiune chiar Dl. Mendonidi a recunoscut și recunoaște că nu poate exista bănueli; în sfârșit 3) Cum își poate inchipui cine-va ca eu să fi făcut aceasta cu intențiune și tot eu să cer cel d'antăzii cercetarea acestei chestiuni și pedepsirea vinovaților.

Nu vede Dl. Mendonide ca devine ridicol? și informatorul nu vede că i se speculează buna credință.

Oa concluziune zic 1.) Ca n'am acuzat nici o dată presa și chiar desd pe or și cine de a'mi atribui un singur cuvînt în contra ei; 2) Acuzațiunile ce mi se fac de D-nu Mendonide departe de a mă atinge pe mine cred că il ino-molese mal mult;

A. I. Manicatu student

ULTIME INFORMATII

Astă-seară la D. G. Vernescu va fi o întrunire plenară a comitetului partidului liberal-conservator.

D. Colonel Alcaz a oferit Ministerului de rezboi, prin hartie formală, fabrica de postav de la Buhuși.

În primul consiliu de miniștri ce se va ține sub Președința Regelui, se va cerceta și modul cum trebuie acceptată această ofertă precum și condițiile ce generosul donator a pus.

Eri a avut loc o mare întrunire pe șoseaua Mărcuței.

Prietenii actualului Primar au ținut să dea o lecție colectivistiilor, care cu două zile mai înainte se plimaseră în procesiune pe la Obor, făcînd și ei la fel, dar cu deosebire că în loc de 10 — 15 cât fusese colectivistiilor, prietenii D-lui Pache erau vr'o 300, în cap cu D. I. Stănescu, deputatul colegiului al III-lea de Ilfov.

D. Ionescu și Săruleanu din Ploiești au făcut să repara *Alarma*, crezînd că cu ea vor speria lumea și vor pune mâna pe primărie.

Noutatea de senzație ce ne dă *Alarma*, este dorul ei d'a vedea pe D. Demacof ca polițaiu.

Azi s'a deschis subscripția publică la casa Primăriei din Focșani pentru acoperirea împrumutului de 100,000 lei.

Se speră că va fi acoperit cu succes.

Toată seria a 7-a de la examenu de bacalaureat, care a fost examinată Sămbătă, a reușit cu deplin succes.

Iată numele acestor tineri: D-ra Negulici Isabela, Negulici Radu, Nicolau Victor, Nicolaeu Constantin, Negoescu Nicolae, D-ra Nicolau Ecaterina, D-ra Poenaru Adelina, D-ra Popovici B. Elena, Pretorian Ștefan, Popescu Petre, Popazu Luis, D-ra Ploneanu Ecaterina, D-ra Otilia Constantinescu și D-ra Petrescu Eliza.

Județul Tulcea, pe lângă că este bantuit de Licinsky, apoi administrația județului e așa de neglijentă, că noi bande de tâlhari se formează mai pe fie-care zi.

Așa zilele trecute, doi turci, armați cu pistole și puști, au eșit înaintea a doi locuitori cari mergeau cu carele, pe drumul de la Mladan-Chioi, și a voit a i întoarce în pădure.

Unul din țărani nevoind a se supune la ordinile tâlharului, acesta a descărcat un pistol într'insul și nenorocitul sătean a rămas mort.

Pe când tâlharii se prepara a jefui pe mort și pe viu s'a auzit un zgomot de care ce veneau și ast-tel hoții au luat-o la fugă.

Ni se spune că unirea liberalilor-naționali cu liberalii disidenți din Iași, este un fapt îndeplinit și că liberalii uniți vor scoate, în vederea alegerilor un ziar, a cărui redacție s'a încredințat D-lor G. Măzescu și N. Gane, sub direcțiunea și controlul unui comitet.

Drapelul e mai mult ca sigur că această unire s'a făcut pe bazele unui program, de oare-ce naționali-liberali erau opriți de art. 1 al statutelor Clubului lor să facă alt fel de unire. Așteptăm să citim în întâiul număr al viitorului confrate programul în chestiune, pentru a ne putea și noi rosti asupra lui.

Ziarul guvernamental din Galați, *Posta*, ne aduce știrea unor torturi la care a fost supus receptorul Raboveanu de la Sarghiolu pentru a se descoperi banii furati din Casa comunală.

Posta susține că furtul ar fi fost făcut de notarului Avramescu care a și fugit, și că Raboveanu a zis că el e autorul furtului, de frica bătaiei.

Eri a avut loc în sala Dacia a legerea comitetului societății tipografice *Gutenberg*.

S'au ales D-nii Ioan S. Rădulescu, președinte; Alexandru Tănăsescu, vice-președinte; Dimitrie Georgescu, casier; Nae Nicolescu, secretar; Membrii: Iordan Stoenescu, Carol Salborn, Vasile Alexandrescu, George Teodorescu, Iordanian N. I., Ilie Dumitrescu și Marin Constantinescu. În comisiunea de verificare a anului 1890-1891 s'au ales D-nii George Ionescu, Alexandru Stamate și C. C. Anastasiu.

Banca Națională a expedit în Germania și Franța până Sămbătă suma de 70 de milioane, în titluri provizorii, din conversiunea căilor ferate 6% în 4%.

Prețurile cerealelor sunt susținute din cauza urcării la Anvers; la T. Măgurele s'au vîndut aproape 2000 chile de grâu între 54 58 jumătate libre, cu preț de 65 — 79 lei.

Porumbul de asemenea a avut o mare căutare atât cel vechiu cât și cel nou bătut acum; s'a vîndut cu 47 lei chila porumb nou, pe dabil la schiele, calitate superioară, între 61 și 62 jumătate libre.

Ni se scrie din Pitești că ieri Duminecă M. S. Regele a chemat, la Palat, pe D. Emil Sikar, armurierul Regimentului 4 de Dorobanți, spre a i prezinta mașina inventată de d-sa pentru descărcarea cartușelor.

În urma experiențelor făcute de Inuși Regele, și cari au reușit pe deplin, aflăm că D. Sikar va fi decorat.

Credem că i prea mică această recompensă, față cu foloasele ce ia produce și mai cu seamă cu scutirea atator vieți a le soldaților ce erau osândiți a lucra cu vechile mașini.

Comisiunea pentru examinarea Căpitanilor pentru gradul de maior a început a lucra la Iași, de unde va porni la Galați, iar d'acolo la București și în urmă la Craiova.

La București va începe în ziua de 16 Octombrie curent.

Arendașul moșiei Balta-Ratei, pendinte de comuna Făurei din județul Putna, numit Iancu Lucatos, prizînd în tarlaua sa de porumb pe locuitorul Toader Gogu, îl a bătut foarte crunt, cauzându-i moartea.

Judele instructor dovedind culpabilitatea arendașului, după cum află *Frăția*, îl a depus în arest, înaintînd afacerea juraților.

Ieri a avut loc în una din sălile Universității întrunirea funcționarilor publici, spre a se alege mai mulți membri în comitetul anului al IX-lea, au luat parte la vot 340 votanți; majoritatea absolută fiind 171.

Au fost aleși *Vice-președinți*: D-nii C. I. Marcovici cu 324 voturi și Al. Cantacuzino cu 217 voturi; membri: D-nii D-nii N. G. Dobrescu cu 321 voturi, George Iorgulescu cu 320, I. N. Harezescu cu 293, Al. C. Bacalioiu cu 264, T. Radovici cu 321, I. C. Constantinescu cu 324, N. I. Opreșcu cu 324, I. I. Golișteanu cu 309, M. Vulcănescu cu 184, D. G. Iorgulescu cu 316 voturi.

În comisia de control au fost aleși d-nii.

Paul Marinescu cu 324 voturi, Marcei Giurescu cu 275 voturi, I. O. Tănăsescu 245, N. N. Cesărescu, 324, și Tache Popescu 324.

Ședința viitoare va avea loc Duminecă 7 curent, când se vor vota mai mulți d-nii membri.

Astă-zi pe la orele 10 un elev de la tipografia d-lui Gr. Luis, a nume Carol Anton Coșnar, în vîrstă ca de 13 ani, ducându-se la redacția ziarului *Timpul* și voind a se da mal repede jos, a încălecat pe balustrada scării spre a se lăsa în jos, la o învîrtitură a scării i-a

scăpat mîna și a căzut jos de la o înălțime foarte mare; scrintindu-și o mână și spărgându-și capul. Nenorocitul copil a fost dus la spitalul Colțea într'o stare desperată.

Iată numele noilor bacalaureați proclamați la Iași în ultima sesiune:

Averescu Ioan, Aughenstreich Isidor, Brucar Osiar, Baltă Ioan, Botez Ioan, Bacal Haim, Bălușe Moise, Chirica Const. Căhănescu Moritz, Conta Olga, Cristescu Pulcheria, Diamandi Elisa, Drohet Maria, Erbiceanu Catone, Gorgos Dimitrie, Grigoriu Stefan, Guțu Victor, Hristodor Pantazi, Ibrăileanu Garabet, Longinescu Neculai, Moisiu Mihail, Mauriciu Milian, Missir Cristea, Moscu Dimitrie, Neculau Maria, Orăștin Herman, Olivbaum Leib, Radu Eugenia, Rusovici George, Severini Emil, Simionescu Ion, Stan Alexandru, Savinescu Ramiro, Simionovici Ion, Sangurov Eugen, Șoiariu Ecaterina, Tausig Camil, Tenie Alexandru, Tomida Teodor, Tabuș Toma, Triandaf Vasile, Vidrașcu George, Vasiliu Clementa, Veisengrun Moritz.

D. N. Culiانو, rectorul Universității din Iași, a fost ales membru în consiliul de administrație al creditului Urban din Iași în locul D-lui D. Rossetti.

Aflăm cu plăcere că d. Constantin Opreșcu a fost proclamat membru corespondent al *Academia Christophe Columb* din Franța, cu dreptul de a purta *insignele*.

Felicităm pe d. C. Opreșcu pentru această distincțiune, care i onorează atât pe d-sa cât și pe prietenii d-sale.

A apărut fascicula 3-a din *Dicționarul German-Roman* al d-lui S. I. Grossman din Iași.

Prețul fasciculei 50 bani. Dicționarul va apare în 50 fascicule de cate 16 pagini.

Muzica regimentului I-ii de geniu întorcându-se de la Sinaia se pune la dispoziția onor. public pentru cântări.

Ultime Telegramme

BELGRAD, 1 Octombrie. — D. Persiani a adresat guvernului sêrb o scrisoare prin care i felicită pentru succesul obținut în alegeri.

HALLE, 1 Octombrie. — Membrii fracțiunii sociale-democratice au sosit; congresul s'a întrunit după amiază; în ședința de seară va examina mandatele a 375 de delegați.

ROMA, 1 Octombrie. — Consiliul de miniștri s'a ocupat cu chestiunea economiei ce trebuie să se introducă în bugetele diferitelor ministere. S'a mai ocupat și cu chestiunea alegerilor generale.

BRINDISI, 1 Octombrie. — Regele Greciei, însoțit de Principele Nicolae și de marea duce și marea ducesă Paul a sosit aseară venind de la Viena; auguștii călători s'au imbarcat pe vaporul „Sfakteria” pentru a merge la Corint.

AVIS

Doritorii a vinde imediat ovăz de bună calitate și în cantitate de la 10,000-200,000 Kilograme, sunt rugați a veni la comandamentul corpului 2 de armată comisia de furagii, în toate zilele de la orele 12 4 p. m.

INSTIINTARE

Am onoare a aduce la cunoștința onorabilului Public că la 15 Octombrie voi deschide magazinul și de confecțiuni atelierul meu de confecțiuni pentru dame, dirigit de d-na BERTHE LAUNAY, în Calea Victoriei Nr. 28, vis-a-vis de Prefectura Poliției.

Onor. Public va găsi în magazinul meu un bogat asortiment de stoffe uni și fantasie, precum și garnituri și costume demi-confecționate cu prețuri foarte moderate.

Se primesc d'asemenea stoffe spre confecționare cu prețuri excepționale pentru fason.

TOMA CONSTANTINESCU.

De arendat Moșia Hărpășești din plasa Cărligătura, jud. Iuzi, a def. C. P. Rusovici, 30 minute departe de gara Podu-Iloaei, aproximativ ca 700 fâci, cu vit, iaz, moară și acarete, 2 fâci pădure, se arendează anual, de la 23 Aprilie 1891, cu semnătura de toamnă deja făcută. Doritorii vor bine voi a se adresa la tăbărica minorilor, domiciliată la casa moșiei, sau la D. avocat Petru Nișescu, Iași, strada Palatului Nr. 9.

AVIS

Diracțiunea Companiei de Gaz din București invită pe onor. Public să bine voiască a visita biroul său din calea Victoriei No. 94 unde se fac zilnic experiențe de bucatărie pe aparate de gaz, de la orele 2 până la 6 p. m.

